

V Bruselu dne 18.10.2017
COM(2017) 608 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

Jedenáctá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii

I. ÚVOD

Tato jedenáctá měsíční zpráva o pokroku na cestě k vytvoření účinné a skutečné bezpečnostní unie zachycuje vývoj ve dvou hlavních pilířích: v boji proti terorismu a organizované trestné činnosti a proti prostředkům, které je podporují, a pak v posilování obrany proti těmto hrozbám a budování odolnosti vůči nim.

Předseda Juncker ve svém projevu o stavu Unie¹ zdůraznil, že Evropská unie musí být v boji proti terorismu silnější a že jsme v posledních třech letech udělali velký pokrok. Jak bylo oznámeno v prohlášení o záměru² adresovaném Evropskému parlamentu a předsednictví Rady a v připojeném plánu na vybudování jednotnější, silnější a demokratičtější Unie, v této zprávě Komise vymezuje **balíček protiteroristických opatření**, která budou přijata v následujících šestnácti měsících. Tato operativní opatření pomohou členským státům řešit závažné slabiny, jež se projevily po nedávných teroristických útocích, a výrazně přispějí ke zvýšení bezpečnosti. Přispěje to k vytvoření bezpečnostní unie, kde teroristé již nebudou moci k páchání svých hrůzných činů využívat mezer v systému. Vedle těchto praktických opatření, která budou provedena v krátkodobém horizontu, pracuje Komise na zřízení evropského zpravodajského útvaru, jehož vytvoření předseda Juncker ohlásil v rámci své vize pro Evropskou unii do roku 2025.

Balíček opatření pro boj proti terorismu zahrnuje:

- opatření, která pomohou členským státům při **ochraně veřejných prostor** (kapitola II), zahrnující akční plán na podporu ochrany veřejných prostor a akční plán pro zlepšení připravenosti na chemická, biologická, radiologická a jaderná bezpečnostní rizika,
- opatření k **zamezení přístupu k prostředkům používaným teroristy** k přípravě a provádění útoků, jako jsou **nebezpečné látky** nebo **finanční prostředky** (kapitola III), včetně doporučení o okamžitých krocích k zabránění zneužívání prekurzorů výbušnin, jakož i opatření na podporu donucovacích a justičních orgánů v případě, kdy se během vyšetřování trestného činu zjistí, že bylo **použito šifrování**,
- další kroky v **boji proti radikalizaci** (kapitola IV),
- další kroky v posilování **vnějšího rozměru** boje proti terorismu (kapitola V), včetně návrhů rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy Rady Evropy o prevenci terorismu jménem Evropské unie a rozhodnutí Rady o uzavření dodatkového protokolu jménem Evropské unie, jakož i doporučení Radě o zmocnění k zahájení jednání o revizi dohody o jmenné evidenci cestujících s Kanadou.

II. OPATŘENÍ KE ZLEPŠENÍ OCHRANY PŘED TERORISMEM A ZVÝŠENÍ ODOLNOSTI VŮČI NĚMU

1. Zvýšená ochrana veřejných prostor

Ve své propagandě a při výběru cílů se teroristé začínají zaměřovat na veřejné prostory, jako jsou pěší zóny, turistické lokality, dopravní uzly, nákupní střediska, koncertní sály a náměstí, jako tomu bylo například u útoků v Barceloně, Berlíně, Bruselu, Londýně, Manchesteru, Nice, Paříži či Stockholmu. Těmto všem takzvaným „měkkým cílům“ je společný jejich

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_cs.htm.

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_cs.pdf.

otevřený a veřejný charakter a vysoká koncentrace lidí, což je činí svojí podstatou ohroženými.

Ke snížení zranitelnosti těchto míst, odhalování hrozeb v ranější fázi a zvýšení odolnosti lze udělat mnohem více. Komise proto v **akčním plánu na podporu ochrany veřejných prostor**³, předkládaném společně s touto zprávou, stanoví opatření, která podpoří členské státy na celostátní, regionální a místní úrovni v jejich úsilí o zlepšení fyzické ochrany před teroristickými hrozbami. Třebaže riziko nikdy nemůže být nulové, snaží se akční plán pomoci členským státům při odhalování hrozeb, snižování zranitelnosti veřejných prostranství, zmírňování následků teroristického útoku a zlepšování spolupráce.

EU může podpořit ochranu veřejných prostor dvojím způsobem. Za prvé může podněcovat **výměnu osvědčených postupů mezi jednotlivými zeměmi, a to i prostřednictvím financování**. To zahrnuje například opatření k propagaci inovativních nenápadných překážek, které zvyšují bezpečnost měst, aniž by se měnil jejich otevřený charakter („protect by design“ – ochrana, s níž se počítá už v projektu), a k podpoře jejich vývoje. Na opatření uvedená v akčním plánu chce Komise poskytnout finanční podporu, a proto dnes zveřejnila výzvu k podávání návrhů, na něž bude ze složky Policie v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost vyčleněno celkem 18,5 milionu EUR. Toto krátkodobé financování bude v roce 2018 doplněno až 100 miliony EUR z prostředků na iniciativu „Městská inovativní opatření“, zaměřenou především na bezpečnost, v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj. Dne 15. září 2017 byla zahájena veřejná konzultace s městy, jejímž cílem je shromáždit jejich nápady pro inovativní řešení v oblasti bezpečnosti. To pomůže Komisi formovat budoucí výzvy k předkládání návrhů v této oblasti.

Za druhé může EU podpořit **spolupráci s nejrůznějšími aktéry**, což je považováno za zásadní aspekt zvýšení ochrany veřejných prostor. Sílení zkušeností a sdružování zdrojů by mělo mít lepší strukturu. Komise proto vytvoří fórum, do něhož se budou moci zapojit soukromé subjekty jako nákupní střediska, pořadatelé hudebních akcí, sportovní arény, hotely a půjčovny automobilů. Zvýší se tak všeobecné povědomí o současných bezpečnostních problémech a podpoří partnerství veřejného a soukromého sektoru s cílem zvýšit ochranu. Zásadní úlohu při ochraně veřejných prostor hrají též místní a regionální úřady, které je do činností na úrovni EU třeba zapojit. Komise bude pracovat na zvýšení zainteresovanosti těchto subjektů a zahájí dialog s regionálními a místními úřady, např. s primátory velkých měst, s úmyslem sdílet informace a osvědčené postupy při ochraně veřejných prostor. V návaznosti na niceské prohlášení⁴ z 29. září 2017 uspořádá Komise počátkem příštího roku spolu s Výborem regionů setkání na vysoké úrovni s primátory, kteří toto prohlášení podepsali, a s dalšími zástupci místních a regionálních úřadů, kteří projeví zájem, aby mohla výměna osvědčených postupů pokračovat.

³ COM(2017) 612 final ze dne 18. října 2017.

⁴ Niceské prohlášení bylo přijato 29. září 2017 v Nice na konferenci primátorů měst v evropsko-středomořském regionu, jež byla uspořádána na podnět primátora města Nice a za účasti Komise s cílem zahájit mezi městy a místními a regionálními celky výměnu osvědčených postupů v oblasti předcházení radikalizaci a ochrany veřejných prostor: <http://www.nice.fr/uploads/media/default/0001/15/TERRORISME%20EUROPE%20Déclaration%20-%20der%20version.pdf>

Komise bude rovněž dále pracovat na ochraně a zvyšování odolnosti **kritické infrastruktury**. Z komplexního hodnocení bezpečnostní politiky EU⁵ mimo jiné vyplynulo, že nové hrozby musí být zohledněny v Evropském programu na ochranu kritické infrastruktury⁶. Komise zahájila hodnocení směrnice⁷ o určování a označování evropských kritických infrastruktur. V něm zohlední získané zkušenosti a vývoj v posledních letech, například přijetí směrnice o bezpečnosti sítí a informací⁸. Posílen byl Evropský program na ochranu kritické infrastruktury, a to zahrnutím nových výzev, jako jsou vnitřní a hybridní hrozby, a rozšířením jeho externího dosahu spoluprací se sousedními zeměmi ve východním sousedství a na západním Balkáně.

Častým terčem teroristických činů je po řadu let odvětví dopravy. Dopravní prostředky se také používají jako nástroj při útocích (např. únosy letadel či útoky najetím nákladním vozidlem do lidí). V reakci na to je třeba posoudit, nakolik pravidla **bezpečnosti dopravy** skutečně zaručují bezpečnost při zachování plynulosti dopravních sítí. Jelikož letecká doprava je již chráněna podstatně lépe, staly se teroristické útoky mnohem nepředvídatelnější a jejich cílem se stále častěji začaly stávat veřejné prostory. Vysoce rizikovým cílem je například **železniční doprava**, protože její infrastruktura je ze své podstaty otevřená. V současnosti neexistuje žádný právní rámec EU na ochranu osobní železniční dopravy před terorismem a závažnou trestnou činností. Dne 15. června 2017 Komise spolu s členskými státy zahájila společné hodnocení rizik v odvětví železniční dopravy a pracuje na dalších opatřeních ke zvýšení bezpečnosti osob cestujících po železnici. Zabývá se rovněž vytvořením souboru pokynů s osvědčenými postupy v odvětví komerční **silniční dopravy**. Účelem je zvýšit bezpečnost nákladních vozidel zmírněním rizika neoprávněného vniknutí, ať už by jeho cílem byl únos či krádež, nebo zneužití nákladního vozidla k útoku najetím. Soubor pokynů bude k dispozici před koncem roku 2017 a bude určen pro odvětví dopravy v jednotlivých zemích. Komise se nadále zaměří i na posílení **bezpečnosti námořní dopravy**, zejména na větší ochranu infrastruktury, například přístavů a přístavních zařízení, kontejnerových lodí a osobních lodí, jako jsou výletní lodě a trajekty.

2. *Lepší připravenost na chemická, biologická, radiologická a jaderná bezpečnostní rizika*

Přestože pravděpodobnost útoků pomocí chemických, biologických, radiologických a jaderných látek zůstává v EU nízká, celkově lze v této hrozbě zaznamenat určitý posun. Zdá se, že někteří zločinci či teroristické skupiny chtějí vedle těchto materiálů získat i znalosti a schopnosti k jejich využití pro teroristické účely. V teroristické propagandě je potenciál chemického, biologického, radiologického nebo jaderného útoku zmiňován velmi často. Na nutnost zvýšit připravenost na tyto hrozby poukázalo i komplexní hodnocení bezpečnostní politiky EU⁹.

⁵ Viz devátá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2017) 407 final ze dne 26. července 2017) a připojený pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2017) 278 final).

⁶ Evropský program na ochranu kritické infrastruktury stanoví rámec pro činnost EU zaměřenou na zlepšení ochrany kritické infrastruktury v Evropě, a to ve všech členských státech a veškerých příslušných odvětvích hospodářské činnosti. Základem pro tuto činnost je směrnice o evropských kritických infrastrukturách (směrnice 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008).

⁷ Směrnice 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008.

⁸ Směrnice 2016/1148 ze dne 6. července 2016.

⁹ Viz devátá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2017) 407 final ze dne 26. července 2017) a připojený pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2017) 278 final).

V zájmu zlepšení připravenosti na řešení chemických, biologických, radiologických a jaderných hrozeb v nadcházejících letech předkládá Komise spolu s touto zprávou **akční plán pro zlepšení připravenosti na chemická, biologická, radiologická a jaderná bezpečnostní rizika**¹⁰. Plán obsahuje četná opatření ke zvýšení připravenosti, odolnosti a koordinace na úrovni EU, například vytvoření sítě EU pro chemickou, biologickou, radiologickou a jadernou bezpečnost sdružující všechny aktéry v této oblasti. Činnost sítě podpoří například znalostní středisko CBRN, zřízené v Evropském centru pro boj proti terorismu při Europolu. Důležité je rovněž lépe využívat stávající zdroje, a proto akční plán navrhuje posílit jak připravenost na útoky tohoto druhu, tak schopnost na ně reagovat, konkrétně prostřednictvím vzdělávání, výcviku a cvičení za účasti všech různých složek, které zasahují jako první (donucovací orgány, civilní ochrana, zdravotníci), a případně vojenských sil a soukromých partnerů. K provedení plánu budou využity i nástroje, které už má EU k dispozici, zejména mechanismus civilní ochrany Unie¹¹ a Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL). Aby členské státy dokázaly poskytovat lepší podporu v případě závažného incidentu způsobeného chemickými, biologickými, radiologickými a jadernými látkami, měly by pokračovat ve zlepšování stávající evropské kapacity pro odezvu na mimořádné události vytvořené v rámci mechanismu civilní ochrany Unie. V této souvislosti se členské státy vyzývají, aby pro evropskou kapacitu nadále vyčleňovaly nové kapacity.

Pravidla týkající se připravenosti na situace ohrožení zdraví v EU, dozoru a koordinované reakce jsou stanovena v unijním právním předpisu o **vážných přeshraničních zdravotních hrozbách**¹². V tomto kontextu bude systém včasného varování a reakce EU lépe propojen s ostatními systémy EU pro varování o biologických, chemických, environmentálních a neznámých hrozbách. Z programu Unie v oblasti zdraví jsou financována též celounijní cvičení v oblasti připravenosti a reakce na mimořádné události, jakož i společná opatření na podporu členských států, pokud jde o laboratoře, očkování a klíčové kapacity podle Mezinárodních zdravotnických předpisů.

Všechny tyto iniciativy budou podporovány prostřednictvím zvláštní výzkumné činnosti, financování a spolupráce s příslušnými mezinárodními partnery.

III. OMEZENÍ PROSTŘEDKŮ, KTERÉ SLOUŽÍ TERORISMU

1. *Financování terorismu: přeshraniční přístup k finančním informacím*

Informace o finanční činnosti osob podezřelých z terorismu mohou být důležitým vodítkem ve vyšetřování teroristických činů. Díky své spolehlivosti a přesnosti mohou finanční údaje (včetně údajů o finančních transakcích) pomoci při zjišťování totožnosti teroristů, odhalování vazeb mezi komplici či prokazování činnosti, logistiky a pohybu podezřelých a mapování teroristických sítí. Okamžitý přehled o finančních aktivitách podezřelých a jejich kompliců může donucovacím orgánům poskytnout informace, které jsou významné pro prevenci útoků či pro reakci na jejich následky. Nové problémy přináší narůstající fenomén nepřipravených útoků malého rozsahu: plánují-li se narychlo, mohou být náznaky připravované akce a jednotlivých kroků méně patrné. Finanční transakce související se spolčením malého rozsahu se nemusí jevit jako podezřelé, a příslušné orgány na ně proto bývají upozorněny až po útoku.

¹⁰ COM(2017) 610 final ze dne 18. října 2017.

¹¹ Rozhodnutí 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013.

¹² Rozhodnutí 1082/2013/EU ze dne 22. října 2013.

Jak **Komise** oznámila v akčním plánu pro zesílení boje proti financování terorismu z roku 2016¹³, **analyzuje potřebu dalších opatření**, která by při protiteroristickém vyšetřování zjednodušila přístup k finančním informacím uchovávaným v jiných zemích EU. V třetí zprávě o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii z prosince 2016¹⁴ provedla Komise prvotní analýzu a prohlásila, že bude v posuzování pokračovat, zejména pokud jde o ochranu soukromého života a právo na ochranu osobních údajů. Od té doby Komise uskutečňuje konzultace se zúčastněnými stranami a analyzuje mechanismy, jejichž prostřednictvím mohou příslušné orgány v současnosti přistupovat k příslušným informacím, zejména finančním údajům uloženým v ostatních členských státech. Dále pak analyzuje překážky bránící rychlému a účinnému získání těchto údajů a případné kroky k jejich odstranění.

Vedle průběžného posuzování Komise stále podporuje **výměnu osvědčených postupů** používaných ve vyšetřovacích technikách a analýzách metod, jak teroristé získávají a přesouvají finanční prostředky, například prostřednictvím finanční podpory na základě dnes zveřejněné výzvy k předkládání návrhů v celkové výši 2,5 milionu EUR.

V této souvislosti Komise rovněž zkoumá, jak **zlepšit spolupráci mezi finančními zpravodajskými jednotkami**¹⁵ zřízenými za účelem prevence a odhalování praní peněz a financování terorismu a boje proti nim. Zpráva z prosince 2016 vypracovaná finančními zpravodajskými jednotkami a související pracovní dokument útvarů Komise o zlepšení spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami¹⁶ poukazují na četná omezení, pokud jde o vnitrostátní pravomoci finančních zpravodajských jednotek, a nastiňují cestu k řešení těchto záležitostí prostřednictvím následujících kroků: i) provedení čtvrté směrnice o boji proti praní peněz¹⁷ a jejích změn¹⁸, které jsou v současné době ve fázi projednávání, ii) další iniciativy prováděné v rámci platformy finančních zpravodajských jednotek EU s cílem zlepšit operativní spolupráci, zejména prostřednictvím pokynů, činností v oblasti standardizace a pracovních řešení, která budou zavedena na internetových stránkách FIU.Net, iii) regulační opatření řešící další záležitosti plynoucí z různého postavení a pravomocí finančních zpravodajských jednotek, zejména s cílem usnadnit koordinaci a výměnu informací jak mezi těmito jednotkami navzájem, tak mezi nimi a donucovacími orgány.

Pracuje se také na zjednodušení **přístupu k finančním údajům uvnitř členského státu**. Podle navrhovaných změn **čtvrté směrnice o boji proti praní peněz**¹⁹, jež jsou v současnosti projednávány se spolunormotvůrci, by ve všech členských státech měly být zřízeny centrální registry nebo centrální elektronické systémy vyhledávání dat, do nichž by měly přístup finanční zpravodajské jednotky a ostatní příslušné orgány odpovědné za boj proti praní peněz a financování terorismu. Poté, co budou tyto registry vytvořeny, usnadní ve všech členských

¹³ COM(2016) 50 final ze dne 2. února 2016.

¹⁴ COM(2016) 831 final ze dne 21. prosince 2016.

¹⁵ Finanční zpravodajské jednotky byly zřízeny rozhodnutím Rady 2000/642/SVV ze 17. října 2000 a jsou podrobněji regulovány směrnicí 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu. Jsou to provozně nezávislé a samostatné jednotky odpovědné za příjem a analýzu oznámení podezřelých transakcí a dalších informací týkajících se praní peněz, souvisejících predikativních trestných činů nebo financování terorismu od příslušných subjektů a za předávání výsledků své analýzy a jakýchkoli dalších relevantních informací příslušným orgánům.

¹⁶ SWD(2017)275 final ze dne 26. června 2017.

¹⁷ Směrnice 2015/849 ze dne 20. května 2015.

¹⁸ COM(2016) 450 final ze dne 5. července 2016.

¹⁹ COM(2016) 450 final ze dne 5. července 2016.

státech zjišťování údajů o účtech. Na základě toho Komise připravuje iniciativu k **rozšíření přístupu donucovacích orgánů do takových registrů bankovních účtů**²⁰, aby donucovací orgány mohly existenci bankovního účtu zjišťovat rychleji.

Během konzultací se zúčastněnými stranami se hovořilo rovněž o **překážkách bránících získávání údajů o finančních transakcích, které jsou uchovávány v jiných členských státech**. Díky spolupráci s policií si členské státy mohou v případě potřeby vyměnit informace o bankovních účtech do osmi hodin.²¹ Přístup k údajům o finančních transakcích, které jsou uchovávány v jiných členských státech, lze získat také prostřednictvím finančních zpravodajských jednotek. Pokud je třeba takové informace použít jakožto důkazy v trestním řízení, může být nutné o ně požádat prostřednictvím vzájemné právní pomoci. Nové možnosti, jak získat údaje o finančních transakcích podstatně rychleji než v rámci vzájemné právní pomoci, nabízí evropský vyšetřovací příkaz²². K dnešnímu dni, tedy několik měsíců po uplynutí lhůty pro provedení, evropský vyšetřovací příkaz provedlo pouze šestnáct členských států a zbývající členské státy se naléhavě vyzývají, aby tak neprodleně učinily. Přeshraniční přístup k takovým údajům dále rovněž usnadní nadcházející legislativní návrhy, jež se týkají elektronických důkazů a s nimiž se počítá na počátku roku 2018.

Během konzultací se zúčastněnými stranami se rovněž poukázalo na **překážky bránící detekci údajů o finančních transakcích, které jsou uchovávány v jiných členských státech**. Aby Komise v odstraňování uvedených překážek pokročila, posoudí v rámci hodnocení, jež právě provádí, nezbytnost, technickou proveditelnost a přiměřenost propojení centralizovaných rejstříků bankovních účtů, přičemž zohlední všechny stávající a plánované nástroje usnadňující přístup k údajům o finančních transakcích uchovávaným v jiných členských státech.

Za tímto účelem bude Komise o zmíněné nezbytnosti, technické proveditelnosti a přiměřenosti případných nových opatření na úrovni Unie, která mají usnadnit a urychlit přeshraniční přístup k údajům o finančních transakcích, včetně postupů k zajištění důvěrnosti, se **všemi** dotýčenými **zúčastněnými stranami nadále hovořit**. Komise shromáždí informace z probíhajících hodnocení, která se týkají používání finančních informací pro vyšetřování v rámci boje proti terorismu, a v listopadu 2017 uspořádá setkání zúčastněných stran na vysoké úrovni. Diskutovat se bude zejména o:

- hlavních překážkách pro účinný a včasný přístup k údajům o finančních transakcích, které jsou uchovávány v jiných členských státech pro potřeby vyšetřování v rámci boje proti terorismu,
- nezbytnosti, technické proveditelnosti a přiměřenosti případných dodatečných opatření, která mají rychle, účinně a bezpečně umožnit přeshraniční přístup k údajům o finančních transakcích pro potřeby vyšetřování v rámci boje proti terorismu.

Komise o výsledcích této diskuse podá zprávu.

²⁰ <http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/Ares-2017-3971182>.

²¹ Rámcové rozhodnutí Rady 2006/960/SVV („švédská iniciativa“) stanoví donucovacím orgánům následující lhůty pro odpověď na žádosti ze zahraničí: osm hodin v naléhavých případech, pokud se požadované operativní nebo jiné informace nacházejí v databázi přímo přístupné donucovacímu orgánu; a delší lhůty, pokud se požadované operativní nebo jiné informace v přímo přístupné databázi nenacházejí.

²² Směrnice (EU) 2014/41 ze dne 3. dubna 2014.

2. *Výbušniny: další omezení přístupu k prekurzorům výbušnin*

Nařízení o prekurzorech výbušnin²³ omezuje přístup široké veřejnosti k sedmi chemickým látkám (tzv. „prekurzorům výbušnin podléhajícím omezení“ uvedeným v příloze I zmíněného nařízení) a jejich používání. V únoru 2017 Komise přijala zprávu o uplatňování nařízení ze strany členských států.²⁴ V této zprávě byl vyvozen závěr, že provádění nařízení přispělo k omezení přístupu k nebezpečným prekurzorům výbušnin, které mohou být zneužity k výrobě podomácku vyrobených výbušnin. Členské státy nahlásily rovněž případy, kdy uplatňování nařízení vedlo k včasnému odhalení teroristických útoků.²⁵ V zájmu zajištění plného provedení nařízení zahájila Komise v květnu a září 2016 řízení o nesplnění povinnosti proti několika členským státům z důvodu neúplného provedení zmíněného nařízení. Doposud (říjen 2017) jsou stále otevřena pouze dvě řízení o nesplnění povinnosti, a sice proti Španělsku a Rumunsku.

Z nedávných teroristických útoků a incidentů vyplývá, že i přes uvedené společné úsilí existuje v Evropě nadále vysoká **hrozba podomácku vyrobených výbušnin**. Tyto látky jsou stále dostupné a nadále se používají se k přípravě podomácku vyrobených výbušnin. Ve většině útoků byl použit triacetontriperoxid (TATP), což je podomácku vyrobená výbušnina, která je podle dostupných údajů oblíbenou výbušninou teroristů.²⁶

Vzhledem k současné hrozbě prekurzorů výbušnin je nutné přijmout okamžitá opatření, aby se zajistilo, že stávající nařízení bude co nejúčinněji provedeno všemi členskými státy. Komise proto vydala spolu s touto zprávou **doporučení**²⁷, ve kterém poskytla pokyny k bezodkladným krokům k zabránění zneužívání prekurzorů výbušnin. Komise členské státy vyzývá k plnému provedení uvedeného doporučení s cílem co nejvíce omezit přístup teroristů k prekurzorům výbušnin i jejich používání a zajistit, aby byly kontroly týkající se zákonného používání, jakož i opatření v případě podezřelých transakcí zdokonaleny. Komise je připravena členským státům pomoci, aby uvedeného cíle dosáhly.

Komise navíc provádí důkladnější **přezkum nařízení o prekurzorech výbušnin**, a sice prostřednictvím hodnocení, po němž bude během první poloviny roku 2018 následovat posouzení dopadů. V hodnocení bude posouzena relevantnost, efektivnost, účinnost, soudržnost a přidaná hodnota nařízení a vymezeny problémy a překážky, které mohou vyžadovat další opatření. V posouzení dopadů budou přezkoumány různé možnosti politiky, jejichž cílem bude zjištěné problémy a překážky vyřešit.

3. *Šifrování: podpora donucovacích orgánů při vyšetřování trestné činnosti*

Používání šifrování má zásadní význam pro zajištění kybernetické bezpečnosti a ochrany osobních údajů. Právní předpisy EU obzvláště poukazují na roli šifrování pro zajištění přiměřené bezpečnosti při zpracovávání osobních údajů.²⁸ Donucovací a justiční orgány se

²³ Nařízení č. 98/2013 ze dne 15. ledna 2013.

²⁴ COM(2017) 103 final ze dne 28. února 2017.

²⁵ Dne 23. června 2017 belgické ministerstvo vnitra oznámilo, že během jednoho roku obdrželo 30 zpráv o podezřelých prodejkách. Od února do června 2017 Francie obdržela 11 zpráv týkajících se většinou peroxidu vodíku.

²⁶ EU Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2017 (Zpráva o stavu a vývoji terorismu v EU v roce 2017) (TE-SAT) : <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2017>.

²⁷ C(2017) 6950 final ze dne 18. října 2017.

²⁸ Článek 32 nařízení 2016/679 ze dne 27. dubna 2017.

zároveň v rámci vyšetřování trestné činnosti stále více potýkají s problémy, jež jsou způsobeny tím, že šifrování používají pachatelé trestné činnosti. To má negativní dopad na schopnost donucovacích a justičních orgánů získávat informace, které jsou potřebné pro důkazní účely v rámci vyšetřování trestné činnosti, jakož i schopnost stíhat a usvědčovat pachatele trestných činů. Očekává se, že pachatelé trestné činnosti budou šifrování v budoucnu používat stále více, čímž se zvýší i jeho dopad na vyšetřování trestné činnosti.

Na základě výzvy Rady pro spravedlnost a vnitřní věci z prosince 2016 Komise **projednala s příslušnými zúčastněnými stranami roli šifrování ve vyšetřováních trestné činnosti**, přičemž se řešily jak technické, tak právní aspekty. Na diskusi se podíleli odborníci z Europolu, Eurojustu, evropské justiční sítě pro boj proti kyberkriminalitě (EJCN), Agentury Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací (ENISA), Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) a z donucovacích orgánů členských států, průmyslu a organizací občanské společnosti. O pokroku byly podávány pravidelné zprávy na úrovni pracovní skupiny Rady a dne 18. září 2017 se konalo pracovní setkání s členskými státy. V průběhu celého procesu proběhlo se zástupci průmyslu a s organizacemi občanské společnosti několik diskusí u kulatého stolu.

Na základě uvedených diskusí s členskými státy a zúčastněnými stranami, jakož i na základě jejich připomínek dochází Komise k závěru, že by měl být proveden následující soubor **opatření na podporu donucovacích a justičních orgánů** v případech, kdy se tyto orgány v rámci vyšetřování trestné činnosti setkají s použitím šifrování pachateli trestné činnosti. Jedná se o a) právní opatření, která usnadní přístup k zašifrovaným důkazům, jakož i b) technická opatření k posílení schopnosti v oblasti dešifrování. Komise bude vývoj v tomto ohledu nadále sledovat.

a) právní rámec pro přeshraniční přístup k elektronickým důkazům

Donucovací orgány se často potýkají s problematickým přístupem k důkazům nacházejícím se v jiné zemi. Pokračující legislativní vývoj na evropské úrovni může přispět k posílení schopnosti donucovacích a justičních orgánů zajistit si přístup k nezbytným, ale případně zašifrovaným informacím nacházejícím se v jiném členském státě. Pro účinné vyšetřování a stíhání trestných činů je třeba vhodný rámec. Za tímto účelem Komise počátkem roku 2018 předloží návrhy s cílem usnadnit **přeshraniční přístup k elektronickým důkazům**. Komise současně provádí soubor praktických opatření²⁹ s cílem zlepšit přeshraniční přístup k elektronickým důkazům při vyšetřování trestné činnosti, včetně financování odborné přípravy v oblasti přeshraniční spolupráce, rozvoje elektronické platformy pro výměnu informací v rámci EU a standardizace forem soudní spolupráce používaných mezi členskými státy.

b) technická opatření

V závislosti na způsobu šifrování, který pachatelé trestné činnosti použili, mohou být donucovací a justiční orgány schopny některé informace zpětně získat. Několik členských států zřídilo vnitrostátní služby, které disponují odbornými znalostmi problematiky šifrování v rámci vyšetřování trestné činnosti. Ve většině členských států jsou však tyto odborné znalosti a technické zdroje nedostatečné, což značně omezuje schopnost donucovacích a justičních orgánů získat v rámci vyšetřování trestné činnosti přístup k šifrovaným

²⁹ Viz Osmá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii (COM(2017) 354 final ze dne 29. června 2017).

informacím. Proto Komise navrhuje **řadu opatření na podporu orgánů členských států**, aniž by šifrování zakazovala, omezovala či oslabovala.

Za prvé, Komise bude **Europolu** napomáhat při dalším rozvoji jeho schopností v oblasti dešifrování. Za tímto účelem Komise v souvislosti s přípravou rozpočtu EU na rok 2018 pro Europol navrhla celkem 86 dodatečných pracovních míst souvisejících s bezpečností (o 19 více než v rozpočtu na rok 2017), zejména za účelem posílení Evropského centra pro boj proti kyberkriminalitě (EC3), které pod Europol spadá. Posoudí se potřeba dodatečných zdrojů a Komise bude v příští zprávě o pokroku na cestě k bezpečnostní unii informovat o finančních prostředcích, které jsou k tomuto účelu vyčleněny. Na základě výzkumu a vývoje v rámci programu Horizont 2020 a dalších programů financovaných EU by měl být zohledněn budoucí technologický vývoj. Opatření, která by mohla oslabit šifrování nebo by mohla mít dopad na větší či nepředvídatelný počet lidí, nebudou zohledněna.

Za druhé, na vnitrostátní úrovni by měla být zřízena **síť kontaktních míst s odbornými znalostmi**, která by měla být nápomocna donucovacím a justičním orgánům. Schopnosti a odborné znalosti na vnitrostátní úrovni by mohly být lépe sdíleny, aniž by došlo k nahrazení vnitrostátních iniciativ. Členské státy se vyzývají, aby k vytváření, rozšiřování nebo zřizování národních kontaktních míst s odbornými znalostmi využívaly financování v rámci národních programů spadajících pod program Fondu pro vnitřní bezpečnost – policie (ISF-P). Na evropské úrovni bude Komise Europol podporovat v tom, aby hrál roli centrálního bodu sítě, a usnadňoval tak spolupráci národních kontaktních míst.

Za třetí, orgány členských států by měly mít k dispozici **soubor alternativních metod vyšetřování**, aby se usnadnil rozvoj a využívání prostředků k získávání nezbytných informací, které byly pachateli trestné činnosti zašifrovány. K rozvoji uvedeného souboru nástrojů by měla přispět síť kontaktních míst s odbornými znalostmi, přičemž v nejlepší pozici pro sestavení a vedení registru zmíněných metod a nástrojů se nachází Evropské centrum pro boj proti kyberkriminalitě (EC3) při Europolu. Opatření, která by mohla oslabit šifrování nebo by mohla mít dopad na větší či nepředvídatelný počet lidí, nebudou zohledněna.

Za čtvrté, pozornost by měla být věnována **důležité roli poskytovatelů služeb a jiných partnerů z oblasti průmyslu** při poskytování řešení se silným šifrováním. S ohledem na závazek Komise ohledně silného šifrování by lepšímu pochopení stávajících a vyvíjejících se problémů na různých stranách napomohla lepší a strukturovanější spolupráce mezi orgány, poskytovateli služeb a dalšími partnery z oblasti průmyslu. Komise bude podporovat strukturovaný dialog s poskytovateli služeb a ostatními podniky v rámci internetového fóra EU a sítě kontaktních míst s odbornými znalostmi a případně se zapojí také občanská společnost.

Za páté, pomocí **programů odborné přípravy** pro donucovací a justiční orgány by se mělo zajistit, aby byli odpovědní pracovníci lépe připraveni na získávání nezbytných informací, které byly pachateli trestné činnosti zašifrovány. Aby Komise rozvoj uvedených programů odborné přípravy podpořila, má v úmyslu poskytnout finanční prostředky ve výši 500 000 EUR v rámci pracovního programu Fondu pro vnitřní bezpečnost – policie na rok 2018. V případě potřeby se zohlední odborné znalosti Evropské skupiny pro odbornou přípravu a vzdělání v oblasti kyberkriminality (ECTEG). Komise bude rovněž podporovat poskytování odborné přípravy Agenturou Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti

prosazování práva (CEPOL) a členské státy se vyzývají, aby na odbornou přípravu použily finanční prostředky, jež mají k dispozici v rámci svých národních programů Fondu pro vnitřní bezpečnost – policie.

Za šesté, vzhledem k neustálému vývoji metod šifrování, jejich stále častějšímu využívání pachatelé trestné činnosti, jakož i vzhledem k dopadu na vyšetřování trestné činnosti je třeba **průběžně vyhodnocovat technické a právní aspekty** role šifrování v rámci uvedených vyšetřování. Komise bude v této důležité práci pokračovat. Ve spolupráci s Evropským centrem pro boj proti kyberkriminalitě (EC3) při Europolu, evropskou justiční sítí pro boj proti kyberkriminalitě (EJCN) a Eurojustem bude rovněž podporovat zavedení pozorovatelské funkce.

IV. Boj proti radikalizaci

1. Odborná skupina na vysoké úrovni pro boj proti radikalizaci

Nedávné útoky především ze strany osamělých jednotlivců, jakož i rychlost, jakou se někteří pachatelé zradikalizovali, zcela jasně připomněly důležitost předcházení radikalizaci a boje proti ní. Aby Komise posílila úsilí zaměřené na předcházení radikalizace a boje proti ní a zlepšila koordinaci a spolupráci mezi všemi příslušnými zúčastněnými stranami za současného využití dosažených výsledků, zřídila **odbornou skupinu na vysoké úrovni pro boj proti radikalizaci**³⁰. Tato skupina, která má za úkol vydávat doporučení pro další práci v této oblasti, vypracuje do konce tohoto roku první průběžnou zprávu. V prosinci 2017 podá Komise Radě pro spravedlnost a vnitřní věci zprávu o dosaženém pokroku. Skupina se bude zabývat rovněž rámcovými podmínkami potřebnými k posílení kapacit a know-how v oblasti boje proti radikalizaci, včetně případné potřeby dalších struktur pro spolupráci na úrovni EU. V tomto ohledu vyzývají některé členské státy k vytvoření střediska EU pro předcházení radikalizaci, přičemž skupina prozkoumá potřebu a přidanou hodnotu vytvoření takové struktury.

Mezi prioritní otázky, které mají být skupinou projednány, patří **radikalizace ve věznicích**. V současné době je pozornost věnována tomu, jak členské státy provádějí závěry Rady pro spravedlnost a vnitřní věci o posílení reakce trestního soudnictví na radikalizaci ze dne 20. listopadu 2015³¹. Dne 27. února 2018 Komise uspořádá konferenci zúčastněných stran o reakci trestního soudnictví na radikalizaci s cílem sdílet výsledky probíhajících projektů.

Závěry a doporučení skupiny zohlední Komise v pracovním plánu stávajících iniciativ (zejména v rámci centra excelence sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci), jakož i při využívání a nasměrování svých nástrojů financování (včetně Fondu pro vnitřní bezpečnost, ale také dalších souvisejících fondů, jako je Erasmus+, program Spravedlnost nebo Evropský sociální fond).

2. Boj proti radikalizaci na internetu

³⁰ Viz Osmá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečně bezpečnostní unii (COM(2017) 354 final ze dne 29. července 2017).

³¹ Závěry Rady Evropské unie a členských států zasedajících v Radě o posílení reakce trestního soudnictví na radikalizaci vedoucí k terorismu a násilnému extremismu (14382/15).

Teroristé nadále využívají internet k radikalizaci, získávání nových členů, přípravě a podněcování útoků i k oslavě svých hrůzných činů. Evropská rada³², skupina G7³³ a skupina G20³⁴ nedávno vyzvaly k dalším krokům k řešení tohoto globálního problému a připomněly odpovědnost, kterou v tomto ohledu nese internetové odvětví.

V červenci 2017 stanovili členové internetového fóra EU **akční plán pro boj proti teroristickému obsahu na internetu**, v němž internetové odvětví vyzývá k rozhodným krokům, vyčlenění prostředků a rozvoji nezbytných technologických nástrojů, aby se zajistilo rychlé odhalování a odstraňování škodlivého materiálu. Akční plán vyzývá k okamžitému jednání v celé řadě oblastí³⁵ a zavádí mechanismus pro pravidelné předkládání zpráv o přijatých opatřeních a hodnocení výsledků.

Dne 29. září 2017 uspořádala Komise zasedání vysokých úředníků v rámci internetového fóra, na němž se hodnotilo **provádění akčního plánu pro boj proti teroristickému obsahu na internetu**. Vyplynulo, že stále více společností se ubírá cestou automatického odhalování, což jim umožňuje využívat technické know-how k identifikaci teroristického obsahu ve chvíli, kdy je na server vložen. Některé společnosti hlásí, že 75 % obsahu je nyní odhaleno automaticky, načež je předáno lidským posuzovatelům ke konečnému rozhodnutí o odstranění. Další společnosti dnes 95 % obsahu odhaluje prostřednictvím vlastních detekčních nástrojů. Navzdory tomuto zjevnému pokroku Komise všechny společnosti naléhavě vyzvala k tomu, aby urychlily zavádění těchto nástrojů k zajištění rychlejšího odhalení, ke zkrácení času, po který teroristický obsah zůstane on-line, a k rychlejšímu a účinnější odstraňování teroristické propagandy. Komise také společnosti vyzvala k tomu, aby rozšířily svůj nástroj „databáze hashů“ k zajištění toho, že jednou odstraněný teroristický obsah nebude znovu uploadován na jiných platformách, čímž se zamezí šíření teroristického obsahu napříč různými platformami. Tento nástroj by měl být rozšířen, pokud jde o obsah, který sleduje (nad rámec videa a obrázků, které zahrnuje v současné době), a také pokud jde o počet zapojených společností.

Komise rovněž dále podporuje organizace občanské společnosti v tom, aby na internetu šířily pozitivní **argumentaci proti teroristické ideologii**. Komise 6. října 2017 vydala výzvu k předkládání návrhů za účelem poskytnutí finančních prostředků ve výši 6 milionů EUR pro aktéry v rámci sdružení občanské společnosti, kteří takové kampaně připravují a realizují.

Dalším krokem bude, že Evropská komise 6. prosince 2017 svolá **internetové fórum EU na ministerské úrovni** za účasti vysokých představitelů internetového odvětví, aby zhodnotila pokrok a připravila půdu pro budoucí kroky.

Opatření proti teroristickému obsahu na internetu přijatá v rámci internetového fóra EU je třeba vidět v širším kontextu řešení problému nezákonného obsahu na internetu. Tato opatření podpořilo sdělení Komise přijaté dne 28. září 2017, v němž jsou stanoveny **pokyny a zásady pro on-line platformy**, aby se zintenzivnil boj proti nezákonnému obsahu na internetu³⁶ ve spolupráci s vnitrostátními orgány, členskými státy a dalšími příslušnými zúčastněnými

³² http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2017/06/22-23-euco-conclusions_pdf/.

³³ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/05/26-statement-fight-against-terrorism/>.

³⁴ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/07-g20-counter-terrorism/>.

³⁵ COM(2017) 407 final ze dne 26. července 2017.

³⁶ Sdělení Komise o boji proti nezákonnému obsahu on-line v zájmu větší odpovědnosti internetových platforem (COM(2017) 555 final ze dne 28. září 2017).

stranami. Komise si klade za cíl usnadnit a zintenzivnit zavádění osvědčených postupů prevence, odhalování a odstraňování nezákonného obsahu a znemožňování přístupu k němu, aby se zajistilo účinné odstranění nezákonného obsahu, zvýšila se transparentnost a chránila se základní práva. Rovněž si klade za cíl objasnit odpovědnost platforem v případech, kdy podnikají proaktivní kroky k odhalování nezákonného obsahu či znemožňování přístupu k němu. Komise očekává, že on-line platformy v nadcházejících měsících urychleně přijmou opatření, a to i pokud jde o příslušné dialogy, jako je např. internetové fórum EU pro oblast terorismu a nezákonných nenávistných projevů.

Komise bude souběžně monitorovat pokrok a posoudí potřebu dalších opatření, aby se zajistilo rychlé a proaktivní odhalování a odstraňování nezákonného obsahu na internetu, včetně možných legislativních opatření na doplnění stávajícího regulačního rámce. Tato práce bude dokončena do května 2018.

Na legislativní úrovni je boj proti nenávistným projevům podpořen návrhem³⁷ na **revizi směrnice o audiovizuálních mediálních službách**, který Komise předložila v květnu 2016. Usiluje o to, sladit směrnici s rámcovým rozhodnutím o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie³⁸ a s Listinou základních práv Evropské unie. Členskými státy rovněž ukládá povinnost zajistit, aby platformy pro sdílení videonahrávek zavedly vhodná opatření na ochranu všech občanů před podněcováním k násilí nebo nenávisti. Tato opatření spočívají například v mechanismech pro označování a oznamování.

V. VNĚJŠÍ ROZMĚR BOJE PROTI TERORISMU

1. *Vnější činnost EU v oblasti boje proti terorismu*

Vnější činnost EU v oblasti boje proti terorismu přispívá k plnění prioritního cíle posílit vnitřní bezpečnost Unie. Proto by měla být dále posílena strategická a politická kontinuita mezi vnitřní a vnější bezpečností EU, aby se zvýšila efektivnost opatření týkajících se boje proti terorismu ve všech oblastech.

Komise podporuje široké spektrum vnějších opatření na posílení bezpečnosti a dala k dispozici finanční prostředky ve výši přes 2,3 miliardy EUR na více než 600 projektů, které probíhají od 1. ledna 2017. Rada činností se na bezpečnost buď přímo zaměřuje (tj. konkrétní opatření v takových záležitostech, jako je boj proti financování terorismu, potírání radikalizace, hranice, věznice) nebo je pro bezpečnost důležitá (tj. programy, které řeší základní příčiny nejistoty a nespokojenosti tím, že přispívají ke zlepšení vzdělávání, přístupu k přírodním zdrojům a energii, správy a odvětví bezpečnosti i podpory občanské společnosti).

Rada pro zahraniční věci dne 19. června 2017 obnovila strategické směřování v těchto oblastech přijetím komplexních **závěrů o vnější činnosti EU v oblasti boje proti terorismu**³⁹. Vysoká představitelka a Evropská komise budou v nezbytné míře spolupracovat na úspěšném provedení těchto závěrů. Aby se zajistilo včasné a komplexní provedení závěrů a informování Rady do června 2018, byl zaveden společný koordinační postup mezi Evropskou službou pro vnější činnost a Evropskou komisí. Prioritu bude mít:

³⁷ COM(2016) 287 final ze dne 25. května 2016.

³⁸ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008.

³⁹ [http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/pdf/Read-the-full-text-of-the-Council-conclusions_pdf\(4\)/](http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/pdf/Read-the-full-text-of-the-Council-conclusions_pdf(4)/).

- **Posilování sítě odborníků v oblasti boje proti terorismu v delegacích EU:** Odborníci v oblasti boje proti terorismu by měli být ve stále větší míře zapojováni do programování podpory EU a do místní koordinace spolupráce jednotlivých členských států s našimi partnery v oblasti boje proti terorismu. Větší rozsah prováděných úkolů bude vyžadovat, aby před samotným nasazením i během něj absolvovali tito odborníci intenzivnější odbornou přípravu. Mandát těchto odborníků bude přesněji vymezen v pověřovacích dopisech a jejich součinnost s agenturami působícími v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí získá stabilnější podobu. V zájmu pokrytí všech vysoce prioritních oblastí bude síť odborníků v oblasti boje proti terorismu⁴⁰ rozšířena na oblast Afrického rohu, Střední Asii a Jihovýchodní Asii.
- **Zintenzivnění spolupráce mezi misemi a operacemi působícími v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky a agenturami působícími v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí** při sběru, analýze a výměně informací a dalším zkoumání způsobů posílení vazeb mezi aktéry z vojenské oblasti a aktéry z oblasti prosazování práva pro účely boje proti terorismu. Z hlediska zlepšení výměny údajů a informací mezi společnou bezpečnostní a obrannou politikou a politikou v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí bude důležité podpořit revizi prvků současného regulačního rámce a pilotně začlenit do vybraných misí a operací působících v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky zpravodajské jednotky zaměřené na oblast trestné činnosti. Zásadním krokem bude zjednodušit a zlepšit propojení s činnostmi agentur působících v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí v prioritních třetích zemích, a to i na základě lepší výměny informací mezi aktéry v EU a mimo ni.
- **Posílení mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti terorismu a v oblasti předcházení násilnému extremismu a boje proti němu** s partnerskými zeměmi na západním Balkáně, na Blízkém východě, v severní Africe, s Tureckem, zeměmi v Perském zálivu a v oblasti Sahelu a Afrického rohu; s klíčovými strategickými partnery včetně Spojených států, Kanady a Austrálie; a s klíčovými regionálními a vícestrannými partnery, jako je OSN, NATO, Globální fórum pro boj proti terorismu, Finanční akční výbor, Africká unie, Sdružení národů jihovýchodní Asie, Rada pro spolupráci v Zálivu a Liga arabských států.

2. Úmluva Rady Evropy o prevenci terorismu

V zájmu prohloubení mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti terorismu předkládá Komise spolu s touto zprávou i **návrhy⁴¹ rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy Rady Evropy o předcházení terorismu a jeho dodatkového protokolu**. Tato úmluva⁴², kterou Rada Evropy přijala 16. května 2005, se týká kriminalizace teroristických činů a činů souvisejících s terorismem a rovněž se týká mezinárodní spolupráce zaměřené na takovou trestnou činnost, jakož i ochrany obětí terorismu, jejich odškodňování a podpory. Úmluva vstoupila v platnost 1. června 2007. Všechny členské státy EU úmluvu podepsaly a 23 členských států EU ji ratifikovalo. Cílem dodatkového protokolu⁴³, který Rada Evropy přijala 18. května 2015, je

⁴⁰ K dnešnímu dni jsou odborníci v oblasti boje proti terorismu nasazeni v delegacích EU v těchto zemích: Alžírsko, Bosna a Hercegovina (s regionálním mandátem pro země západního Balkánu), Čad (Sahel), Irák, Jordánsko, Libanon, Libye (umístění v Tunisu), Maroko, Nigérie, Pákistán, Saúdská Arábie, Tunisko a Turecko.

⁴¹ COM(2017) 606 final ze dne 18. října 2017 a COM(2017) 607 final ze dne 18. října 2017.

⁴² <https://rm.coe.int/168008371c>.

⁴³ <https://rm.coe.int/168047c5ea>.

doplnit úmluvu souborem ustanovení zaměřených na provádění trestněprávních aspektů rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2178(2014)⁴⁴ o hrozbách pro mezinárodní mír a bezpečnost v důsledku teroristických činů. Dodatkový protokol je reakcí na tuto rezoluci, přičemž posiluje společné chápání trestných činů souvisejících se zahraničními teroristickými bojovníky, jakož i společnou reakci na tyto činy. Dodatkový protokol vstoupil v platnost 1. července 2017.

EU úmluvu a její dodatkový protokol podepsala 22. října 2015. Vzhledem k tomu, že EU přijala v oblasti boje proti terorismu komplexní soubor právních nástrojů, zejména směrnici o boji proti terorismu⁴⁵, je nyní připravena plnit svůj závazek a stát se smluvní stranou úmluvy a jejího dodatkového protokolu.

3. *Na cestě k revidované dohodě s Kanadou o jmenné evidenci cestujících*

Soudní dvůr EU ve svém posudku ze dne 26. července 2017⁴⁶ uvedl, že dohoda mezi Kanadou a EU o předávání a využívání údajů jmenné evidence cestujících (PNR), jež byla podepsána dne 25. června 2014, nemůže být ve své současné podobě uzavřena z důvodu několika ustanovení, která jsou neslučitelná se základními právy uznanými ze strany EU, zejména s právem na ochranu údajů a respektování soukromého života. Komise momentálně s Kanadou komunikuje ohledně přípravy dalšího kola jednání o revizi znění dohody, mimo jiné na okraji setkání ministrů vnitra zemí G7, které se uskuteční 19. a 20. října 2017 na Ischii. Za tímto účelem předkládá Komise společně s touto zprávou i **doporučení⁴⁷ Radě o zmocnění k zahájení jednání o revidované dohodě** v souladu se všemi požadavky, které Soudní dvůr ve svém posudku uvedl. Rada se vyzývá, aby urychleně vydala zmocnění k zahájení těchto jednání. Vzhledem k tomu, že využívání údajů PNR je důležitým nástrojem v boji proti terorismu a závažné nadnárodní trestné činnosti, podnikne Komise nezbytné kroky, aby předávání údajů PNR do Kanady mohlo pokračovat a byla při něm beze zbytku dodržována základní práva v souladu s posudkem Soudního dvora.

V této souvislosti Komise zdůrazňuje, že bude i nadále podporovat členské státy v provádění směrnice EU o jmenné evidenci cestujících⁴⁸; posudek Soudního dvora nemá přitom žádný vliv na závazky členských států vyplývající z uvedené směrnice.

4. *Posilování spolupráce Europolu s třetími zeměmi*

Spolupráce s třetími zeměmi má zásadní význam v boji proti terorismu a organizované trestné činnosti, což zdůraznila Rada pro zahraniční věci ve svých závěrech o vnější činnosti EU v oblasti boje proti terorismu⁴⁹ přijatých na zasedání v červnu 2017. Na tuto skutečnost poukazují i příslušné regionální strategie EU⁵⁰. Předtím než nové nařízení o Europolu⁵¹ vstoupilo dne 1. května 2017 v platnost, uzavřela tato agentura na předchozím právním

⁴⁴ http://www.un.org/en/sc/ctc/docs/2015/SCR%202178_2014_EN.pdf.

⁴⁵ Směrnice 2017/541 ze dne 15. března 2017.

⁴⁶ Posudek 1/15 Soudního dvora ze dne 26. července 2017.

⁴⁷ COM(2017) 605 final ze dne 18. října 2017.

⁴⁸ Směrnice 2016/681 ze dne 27. dubna 2016.

⁴⁹ [http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/pdf/Read-the-full-text-of-the-Council-conclusions_pdf\(4\)/](http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/pdf/Read-the-full-text-of-the-Council-conclusions_pdf(4)/).

⁵⁰ Kromě jiného jde o revidovanou evropskou politiku sousedství (JOIN(2015) 50 final ze dne 18. listopadu 2015).

⁵¹ Nařízení 2016/794 ze dne 11. května 2016.

základě⁵² s řadou třetích zemí dohody o rámci spolupráce v oblasti výměny strategických a technických informací. V některých těchto dohodách se stanoví i možnost výměny osobních údajů⁵³. Tyto dohody zůstávají v platnosti.

Od 1. května 2017 upravuje nové **nařízení o Europolu** pravidla pro vnější vztahy Europolu se třetími zeměmi, a to zejména podmínky pro výměnu osobních údajů s orgány Unie, třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi. Podle Smlouvy a uvedeného nařízení za vedení jednání jménem Unie s třetími zeměmi o mezinárodních dohodách o výměně osobních údajů s Europolem odpovídá Komise⁵⁴. Europol může pro potřeby plnění svých úkolů navázat a udržovat spolupráci s vnějšími partnery na základě pracovních a administrativních ujednání, která neumožňují výměnu osobních údajů.

Vzhledem k operativním potřebám Unie při zajišťování spolupráce v oblasti bezpečnosti s třetími zeměmi a v souladu s nařízením o Europolu **předloží Komise do konce roku doporučení Radě** o zmocnění k zahájení jednání o uzavření dohod mezi EU a Alžírskem, Egyptem, Izraelem, Jordánskem, Libanonem, Marokem, Tuniskem a Tureckem, které vytvoří právní základ pro předávání osobních údajů mezi Europolem a těmito třetími zeměmi⁵⁵. Díky těmto dohodám se ještě výrazněji posílí schopnost Europolu zapojovat do spolupráce třetí země za účelem prevence trestných činů, které spadají do působnosti Europolu, a boje proti nim.

VI. ZÁVĚR

Tato zpráva stanoví balíček protiteroristických opatření k další podpoře členských států v jejich úsilí o řešení současných bezpečnostních hrozeb. Komise členské státy a Radu vyzývá, aby tato opatření provedly přednostně. O dosaženém pokroku bude Komise informovat Evropský parlament a Radu.

Další zpráva o pokroku na cestě k bezpečnostní unii bude předložena v prosinci 2017 a zaměří se na interoperabilitu informačních systémů EU pro oblast bezpečnosti, správy hranic a řízení migrace. Komise v této souvislosti připomíná, že je důležité pokročit v oblasti legislativních priorit týkajících se těchto informačních systémů.

⁵² Rozhodnutí Rady 2009/371/SVV ze dne 6. dubna 2009.

⁵³ Europol uzavřel dohody umožňující výměnu osobních údajů s těmito třetími zeměmi: Albánie, Austrálie, Bosna a Hercegovina, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora, Gruzie, Island, Kanada, Kolumbie, Lichtenštejnsko, Moldavsko, Monako, Norsko, Srbsko, Švýcarsko, Ukrajina a USA. Správní rada Europolu schválila zahájení jednání o dohodě mezi Europolem a Izraelem. Tato jednání však nebyla v době vstupu nového nařízení o Europolu v platnost uzavřena.

⁵⁴ Nařízení o Europolu rovněž stanoví možnost předávání osobních údajů mezi Europolem a třetí zemí na základě rozhodnutí, ve kterém Komise dospěje k závěru, že daná země zajišťuje přiměřenou úroveň ochrany údajů („rozhodnutí o přiměřenosti“).

⁵⁵ Kromě dohod s těmito třetími zeměmi Komise připomíná i strategický rámec pro rozhodnutí o přiměřenosti, jakož i další nástroje pro předávání údajů a mezinárodní nástroje ochrany údajů, které se uvádějí ve sdělení Komise o výměně a ochraně osobních údajů v globalizovaném světě (COM(2017) 7 final ze dne 10. ledna 2017), v němž Komise vyzývá třetí země k tomu, aby přistoupily k Úmluvě Rady Evropy č. 108 a jejímu dodatkovému protokolu.